

קיבוצניק מעמקייזרעאל
תובע מהסכה בזכויות
של חברי הקיבוצים

כאשר דויד מנור, האחראי על יתקני הג'א בקיבוצו, יפעת, גילה כי נאים מסוימים, עלול מיקלט פך למלכודת-מוות, הוא הציע זון מתאים. השיכלול שהציע כמתחייב לכל מיקלט בחוק ח'ית' למרות זאת, לא צורף לוועדת-הביטחון היישר כוך העמקייזרעאל. קש, לפני חמש שנים, ורמים שהביאו לעישון תלמידי בית-הספר כ'וצו, הוכשלה תכנית' למרות המלצתו החמה ק בתנועה הקיבוצית מוכיר התנועה, מוסה

ק שתיים מבין תופעות את מנור, כיום בן 72, מוניותו ולהפיץ, לפני רים, בפני ועדת-המישנה ז, הדנה בחוקייסוד, זכויות' להגיש את טענותיו נגד לר השירותי, הטוטליטארי, כד כהנהגת התנועות הקיבוציות, חבר מהשורה עומד חסר-אונים העוצמה האדירה של המיסדר

אי מגביל. מנור, יליד צ'כר יה, שלמד כימיה תעשייתית יו, חבר קיבוץ כבר כמעט 50 אב לשני בנים נכים (אחד מילדות נכה-צה"ל), למד מישפטים

מזכיר חריף המלצה חמה

בשעות-הפנאי שלו. הוא מבקש, שכאשר יוחק חוק זכויות-האדם בישראל יכללו בו סעיפים מיוחדים שיבטיחו סעד והגנה מישפטית לחברי קיבוץ.

לרוגמה, כאשר חבר-קיבוץ מבקש לתבוע את קיבוצו, אין הקיבוץ מממן לו עורך-דין ובכלל, לפי תקנון הקיבוץ, חבר הרוצה להתדיין עם קיבוצו, חייב לפנות לבורות ואם הצדדים אינם מסכימים על בורר, פונים למישפטי-החברים של ההסתדרות. תנאי זה הוא, לדעת הקיבוצניק המישפטן מנור, תנאי מגביל, האסור לפי חוק החוים האחידים. מלים חדות כסכינום. כדי לשנות מצב זה, שבו כרובי מנור, האדם הבורד בקיבוץ עומד ערירי מול הרבים, היה מנור רוצה להנהיג רפורמה כוללת למדי. קודם כל, היה רוצה לבטל את

(המשך בעמוד 30)

מועמד מפ"ם לתפקיד שר הוא חסיד נלהב של אריאל שרון, ותומך קיצוני של פלישת שרון ללבנון

את מי היילל היילל?

נחים שלא היו מביישים איש-ציבור מהאגף הימני הקיצוני של תנועת-החרות, את המילחמה, את תבונתו הצבאית והמדינית של אריאל שרון. הדברים שאמר וכתב או אשכנזי הם ממש מדהימים. אפילו ניצים מערכניקים כמו שושנה ארבליי אלמולינו, או רענן נעים, לא התקרבו לשבחי הרמים של המועמד החדש של מפ"ם לתפקיד שר. הדברים נקראים היום כמו מדע בדיוני. הילל אשכנזי מנסה כמיטב יכולתו לטשטש את עמדתו בימים הנוראים ההם. שבהם נפלו מאות כני-ארם לשווא. אבל הם כתובים, שחור על גבי לבן, וכל ניסיון לטיח צפוי מראש לכישלון חרוץ. אשכנזי היה 'גרופי' של

שבוע שעבר החליטה הוועדה הפרסונלית של מפ"ם להמליץ על עורך-הדין הילל אשכנזי כמועמד המיגור העירוני של המפלגה לתפקיד שר, אם ינצח המערך בכירות לכנסת ה-11. ההמלצה הושגה ברוב קולות. 11 חברים, וביניהם ויקטור שטייטוב ויעקוב חזן הצביעו עבור אשכנזי, והעריפו אותו על פני אליעזר רונן, שזכה ב-10 קולות. רק מרכז מפ"ם, שיתכנס ב-9 במאי, יוכל לשנות כרוכיקולות את ההחלטה הזאת, שאינה מחייבת — יש לה תוקף מוסרי בלבד. קצת מוזר להשתמש במוי נוח 'מוסרי' בכל הנוגע למינוי איש כמו אשכנזי לתפקיד

כה אמר מועמד מפ"ם לתפקיד שר:

שרון התאמתו אחת לאחת. כל המכטל במחירי ובעיקוס-אף את הישגיה הצבאיים והמדיניים של המילחמה, ומהלך עלינו אימים כתוצאות השליליות הצפויות לישראל — אינו יודע מאומה, ולא למד דבר.

על אש"ף, הבנייה המלטינית והמילחמה: מכאן לאש"ף והבנייה הפלסטינית. אני קובע כי אש"ף בלבנון אינו תנועת-שיחזור, אלא כנופיית מרצחים, שורדים ואנשים, שיש לעוקרה מן השורש. על מפ"ם, כמיפלגה פטריוטית ודמוקרטית, לחדול מביקורת על המילחמה ועל מהלכיה בעת התרוששות.

על עמדת מופלגתו פלמי המילי חמה:

מפ"ם הדיעה שהיא אינה מקבלת את מהלכי המילחמה הזאת. אם זה נובע מהערכה, שהמילחמה הזאת אינה צודקת, או זו אינה רעתי בתחילת המילחמה גם לי היו ספקות באשר לנחיצותה, אך במהלך המילחמה השתכנעתי בנחיצותה ונחרצותה...

במאמרו בעל המשמר). על המיבצע הצבאי ועל הסיכוי המדיני מגיעים שכחים גם לשרון, ואי-אפשר להתעלם מזה. תקיפתו של שרון בתחום נוסף, שהוא כאילו גילה טפח וכיסה טפחיים, אינה מוצדקת גם היא. זו תקיפה צבועה...

שרון לא התבנה במילחמה הזאת באופן שונה ממה שהיה מקובל במילחמות קודמות. מפ"ם אינה צריכה להיגרר לאויפוריה האנטי-שרונית הזאת. אין להבחין בין הדרג המחליט למבצע. זאת היא מילחמה צודקת. כאויפוריה האנטי-שרונית יש מידה רבה של צביעות, והיא מטשטשת את הערכת המציאות שיש בה הישגים צבאיים, מקומיים וגלובליים, וגלומים בה הישגים מדיניים.

באותו נושא, במאמרו ב-על המשמר:

כל אויפוריה מטשטשת את חוש-האבחנה והערכת המציאות, ודין זה חל גם על מי שנתון כאויפוריה אנטי-שרונית. רק בתי-ענה, הטומנת את ראשה באוזני הקיר, אינה יכולה להבחין ביעד האריים של הערכות-המצב שהתאמתו, וההישגים שהושגו. אולי לא נעים להודות — אבל הערכות

על פגיעות באזרחים במילחמה: כאשר היעד, שאתה שואף להשיג, הוא השמדת תשתית-המחבלים... או יש לבצע את הריכוך הארטילרי או הפצצה מהאוויר, ובתוך כך לקחת על עצמך את הסיכון, שייפגעו הפיסי מפגע.

על אדריכל המילחמה, אריאל שרון (העולם הוא מתנצל על הציטוט הארוך. ברדנו רק חלק מרכזי הקילוס והשבה, דברים והים הופיעו גם במאמר ביזמון מפ"ם, על המשמר, שהכתב, אין קונסנזוס כמפ"ם, ותחתם עלידי אשכנזי:

... לשרון היתה הערכת מצב מסוימת. בין השאר הוא העדיף, שארצות-הברית לא תערב, שבתי-המועצות לא תתערב, ושסוריה לא תפתח במילחמה כוללת. הוא צדק, והוא עוברת. אם הערכת המצב שלו היתה נכונה, או הסיכון שהוא לקח לא היה כליכך גדול, ואני לא רואה כל הצדקה לתקוף אותו בנושאים האלה... אלה, שתוקפים את שרון מיישמים כאן את המחלוקת שיש להם עם שרון בנושאים אחרים, ומגיעים כאן לאויפוריה אנטי-שרונית. (בביטוי הזה, אויפוריה אנטי-שרונית, הוא גוקס גם

הסיכוי להשיג את היעדים המדיניים, כעיקבות הצלחה, בקנה-מידה גלובלי, של הפעולה הצבאית... הפועותיו של אשכנזי הדהימו את חבריו כמפ"ם. גם כראיון להארץ הוא מזהיר שוב ושוב מ-אויפוריה אנטי-שונית, ומהלל את שר-הביטחון כסיגנון הגובל בהיסטריה. בימים האחרונים, לפני ההכרעה במרכז מפ"ם, הוא מנסה למחות את

שרון, לא פחות מאשר אורי דן או חיב דויד מגן. ב-2 ביולי 1982, פחות מחודש אחרי תחילת המילחמה, ויום לפני הפגנת ה-100 אלף של שלום עכשיו נגד המילחמה, העניק אשכנזי ראיון לעיתון המקומי הירושלמי, כל העיר. אשכנזי צד את עיניהם של עורכי השבועון מכיוון שהצהיר, עם שובו משרות-מילואים קצר, ש-עמדת מפ"ם נגד המילחמה משבשת את

הבכיר ביותר שיש למפ"ם להציע, שכן איש-העסקים ועורך-הדין הירושלמי (51), בעבר סגן-אלוף בצה"ל ומנכ"ל מישר-הקליטה, היה גם תומך עיקבי, נלהב וקיצוני במילי-המתי-הלבנון. בשלבים המכריעים של המילחמה, בחודשי הקיץ של 1982, תקף אשכנזי בחריפות את מיפלגתו על עמדתה כלפי הפלישה, שיבה במומבי, ובמור